

Česká republika

Česká školní inspekce

Pražský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola, Praha 4, K Dolům 2

K Dolům 2/29, 143 00 Praha 4 - Modřany

Identifikátor školy: 600 037 126

Termín konání orientační inspekce: 14. – 16. dubna 2003

Čj.:	010 0338/03-5106
Signatura:	oa4cw137

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY/ŠKOLSKÉHO ZAŘÍZENÍ

Škola je právním subjektem od 1. 1. 1994. V současnosti navštěvuje jejích šestnáct tříd 344 žáků (stanovená kapacita je 440 žáků), ve třech odděleních školní družiny je 72 žáků (při kapacitě 95 žáků). Ke stravování je využívána školní jídelna nedaleké ZŠ T. G. M., Modřanská 10. Část tříd prvního stupně je umístěna v pavilonech v přílehlé ulici. Ty také využívá škola k zájmové činnosti. Škola nemá vlastní tělocvičnu, cvičí se v pronajímaných prostorách TJ Spartak Modřany. Je realizován vzdělávací program Základní škola čj. 16 847/96 – 2, v 6. až 9. ročníku jsou po jedné v ročníku také třídy s rozšířeným vyučováním matematiky a přírodovědných předmětů, učební plán čj. 21 968/96 – 22. V jedné čtvrté třídě pokračuje vzdělávání podle učebního plánu čj. 16 333/96 – 22 – 21 pro třídy s rozšířeným vyučováním jazyků.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních a materiálně - technických podmínek ve sledovaných předmětech (výuka v 1. – 3. ročníku, přírodověda, vlastivěda, matematika, fyzika, přírodopis, zeměpis) vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech (viz výše)

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

V pedagogickém sboru je 21 vyučujících. Inspekce sledovala výuku v 26 hodinách u 15 učitelů. Z nich pět zcela splňuje požadavky způsobilosti stanovené vyhláškou MŠMT, u pěti je způsobilost částečná a pět vyučujících není kvalifikačně způsobilých. Kvalifikační nedostatečnost se projevila při konání komisionálních zkoušek z předmětu praktické činnosti – práce s počítačem, kdy žákovi byly zadané k vypracování úkoly nad rámec základního učiva a krátký časový limit neodpovídal stanovenému množství úloh, otázky byly z rozšiřujícího učiva, které je pro žáky nezávazné.

Dlouhodobým zástupem za nepřítomnou vyučující byla pověřena vychovatelka školní družiny bez učitelské kvalifikace. Uvádějícím učitelem jediného vyučujícího bez praxe a kvalifikace je zástupkyně ředitelky, její činnost se týká obecně pedagogické a administrativní problematiky. Při tvorbě učebního plánu vedení respektuje zájem učitelů o výuku určitého předmětu. Pak dochází k navýšení hodin např. společenskovedního charakteru i ve třídách, vyučovaných podle plánu rozšířené výuky matematiky a přírodovědných předmětů, i když hodiny výuky některých přírodovědných předmětů jsou zde dotovány pouze minimem. Předmětové komise a metodické sdružení, které se standardně zabývají svými předměty, jsou vzhledem k velikosti školy sestaveny podle příbuzných předmětů. Komise přírodopisných předmětů, sdružující matematiku, fyziku, chemii, přírodopis a pracovní činnosti, dokladovala svou činnost do ledna r. 2002, navazující podklady pro jednání komise v předmětu přírodopis shrnovaly poznatky z využívání pomůcek, konstatovaly konání laboratorních prací, exkurzí a biologické olympiády. Ve stručných tematických plánech učiva jednotlivých předmětů, kontrolovaných komisemi, není rozlišeno základní a rozšiřující učivo.

Komise také sleduje plnění pedagogické praxe studentů Přírodovědecké fakulty UK na škole. Analytická a kontrolní činnost je vždy završována vedením školy. Ředitelka má vcelku přehled o aktuálním stavu a limitech svých zaměstnanců. V detailech někdy uniká zjištění stavu následnou kontrolou (např. nedůslednosti při evidování absencí žáků).

Organizace školy vychází z průběžně aktualizovaného *Organizačního řádu*, *Organizačních pokynů pro školní rok 2002/2003* a navazujícího *Plánu práce školy*, kde je podrobně vymezen kalendář akcí, jejich případná periodicitu a stanoveny zodpovědnosti pracovníků. *Řád školy pro žáky* a *Pracovní řád pro pedagogy a ostatní pracovníky ZŠ K Dolům* jsou dalšími organizačními materiály, na jejich postupném utváření je patrné přizpůsobování aktuálnímu stavu a praktickým zvyklostem. Z praxe vychází i shrnující koncepční materiál *Klíčové oblasti zlepšení úrovně výchovně vzdělávací práce*, ve kterém v osmi okruzích škola vymezuje své priority. Výroční zpráva za minulý školní rok přehledně a podrobně informuje čtenáře o životě školy. Obsahuje však i nevhodné jmenovité údaje o podrobné diagnóze poruch, úrazů a zdravotním stavu žáků.

Personální podmínky, systém vedení a organizace školy jsou průměrné.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Všem budovám i jejich okolí je věnována náležitá péče a údržba. Učebny, chodby a další společné prostory byly čisté, vkusně a většinou funkčně upravené, zvláště v pavilonech byly všechny třídy esteticky vyzdobené dětskými výrobky a pracemi a vkusně doplněné květinami.

Nábytek je někde nový, jinde starší, postupně obnovovaný, se snahou vytvářet osobité funkční prostředí. V kmenových třídách hlavní budovy je výzdoba zaměřena většinou podle charakteru předmětu, kterému vyučuje třídní, zadní části učeben slouží jako depozitáře pomůcek a vyučovací techniky. Pro některé předměty jsou k dispozici odborné učebny. Dvě jsou počítačové. Je v nich patnáct a deset počítačů. Starší hardwarové i softwarové vybavení zde umožňuje plnit zvolený vzdělávací program. Fyzikální učebna je vybavená počítačem staršího typu s výukovým softwarem připojeným na Internet, videem, třemi televizory, snímací kamerou, meotarem a dostatkem učebních pomůcek (např. soupravy na mechaniku, optiku, elektřinu, plastové modely motorů, měřící přístroje atd.), které umožňují provádět základní demonstrační pokusy i laboratorní práce. Matematika se vyučuje v kmenových třídách. Pro její výuku má škola odpovídající množství starších pomůcek, např. modely těles, nástěnné přehledy, rýsovací potřeby a k přípravě učitelů odbornou literaturu. Vybavení pro přírodopis je přiměřené, přehledně a funkčně uloženo. Obrazový materiál je vhodně doplněn používaným softwarem. Postupně se dokupují další pomůcky a přístroje. Základní vybavenost pro zeměpis je standardní a postačující. Fond školních atlasů i nástěnných map je aktualizovaný, i když v hodinách se používají i zastaralé mapy.

Ve všech třídách prvního stupně byly názorné nástěnné tabule k výuce. Třídy v pavilonech byly doplněny odpočinkovým koutem s kobercem. V zadní části jedné z nich byly přidány židle a lavice s ubrusem na volné čtení a malování. V několika učebnách byla piana, hudební nástroje z Orffova instrumentária, knihovny a poličky s dětskými knihami, časopisy a výrobky žáků, radiomagnetofony. Nástěnky byly podnětné pro výuku a aktuálně se vztahující k ročnímu období a kulturním zvykům a tradicím, v jedné třídě byla velmi pěkná nástěnka s fotografiemi žáků a učitelky – starými i aktuálními, v jiné visela pravidla chování žáků. Vybavenost kabinetu 1. stupně je velmi dobrá, vše je přehledně srovnáno a k dispozici vyučujícím. Inventář je podle požadavků vyučujících a finančních možností školy průběžně doplňován. Didaktická a informační technika je soustředěna v hlavní budově, v pavilonech není k dispozici.

Používané učebnice, často se využívají učebnicové řady, mají všechny schvalovací doložku MŠMT a odpovídají zvolenému vzdělávacímu programu. K procvičení učiva slouží pracovní sešity (pro třídy s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů) i materiály připravené učiteli. Inventář je využíván jednotlivými vyučujícími v rozdílné míře. Vedením školy je jeho účelné a efektivní využívání kontrolováno.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání jsou v souhrnu na velmi dobré úrovni.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE ŠKOLE

Realizace vzdělávacích programů

Vzdělávací programy jsou realizovány v souladu se zařazením do sítě škol.

Časové dotace předmětů jsou v souladu s učebními plány. Kontinuita výuky sledovaných předmětů je obsahově dána osnovami a je dodržována. Pouze v předmětu hudební výchova v 1. třídě byla zařazena část učiva ze 3. ročníku a v matematice ve 2. a 3. třídě není výuka realizována podle platných učebních osnov (násobilka nebyla rozložena mezi druhý a třetí ročník). V loňském školním roce byla v matematice ve 4. a 5. probírána témata z ročníků vyšších (trojúhelníková nerovnost, osa úsečky, aritmetický průměr, osa úhlu, rozdělení úhlů, průměrná rychlost). Výuka ve třídách zaměřených na přírodovědné předměty a matematiku se svou stavbou a vedením žáků neodlišovala od výuky podle nemodifikovaného vzdělávacího programu.

Výuka není zcela v souladu s platnými učebními osnovami.

Povinná dokumentace je celkově vedena průkazným způsobem a věrohodně vypovídá o průběhu vzdělávání. Některé menší nedostatky v jejím vedení (např. vedení katalogových listů na kopiích, duplicita řadových čísel) začaly být odstraňovány v průběhu inspekce. Dílčí nedostatky byly zjištěny ve vypovídací hodnotě části zápisů v třídních knihách. Ve výroční zprávě jsou nadbytečné citlivé údaje.

Kontrolovaná povinná dokumentace i přes dílčí nedostatky průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

Způsob kontroly plnění učebních plánů a osnov vedením školy je v souhrnu účinný i přes nezachycené nedostatky.

Průběh a výsledky vzdělávání v 1. – 3. třídě

Hospitováno bylo v hodinách českého jazyka, matematiky, prvouky, hudební a výtvarné výchovy. Nedostatek odborné a pedagogické způsobilosti jedné učitelky se neprojevil ve výuce.

Plánování a bezprostřední příprava na výuku vykazovala různou úroveň. Příprava některých vyučujících měla dílčí nedostatky. Vynikající byla v hodině hudební výchovy ve 2. třídě a matematiky ve 3. třídě. Výuka v 1. třídě byla výrazně zaměřena na plnění kognitivních cílů, méně na prožitek žáků a rozvoj jejich sociálních a komunikačních kompetencí.

Úvodní a průběžná slovní motivace byly realizovány ve všech předmětech. Průběžná motivace hrou a zajímavými činnostmi byla vhodně využita učitelkami ve druhém a třetím ročníku v hodině hudební výchovy a matematiky. Chyběla však při vyučování v 1. třídě, kdy průběžná motivace byla nahrazena výzvami k činnosti. Průběžné hodnocení jednotlivých žáků a jejich adresné závěrečné hodnocení nebylo realizováno ve všech hodinách. Ve 2. a 3. třídě byli žáci vedeni k sebehodnocení a byla jim připomínána společně vytvořená pravidla chování a jednání. Hodnocení žáků bylo vždy konkrétní a odůvodněné. Závěrečné zhodnocení výuky bylo využito téměř ve všech hodinách, bylo objektivní a akcentovalo pozitivní momenty. Naopak v některých hodinách mělo hodnocení pouze formální charakter bez sebereflexe, vzájemného hodnocení žáků a zpětné vazby.

Ve výuce převažovaly slovní metody, především vysvětlování a výklad. Společné nebo i samostatné písemné práce byly střídány prací s knihou a s textovým materiálem především za účelem procvičování učební látky. Samostatné práce žáků bylo optimálně využito v hodinách matematiky. Metody praktické a demonstrační byly vhodně využity v kombinaci se slovními metodami při hudební a výtvarné výchově. Ve 3. třídě při hodině přírodovědy byla optimálně využita exkurze do blízkého zahradnictví. Aktivizující metody byly využity minimálně. Ve většině sledovaných hodin převažoval frontální způsob výuky, skupinové vyučování bylo vhodně využito v hodině matematiky.

Psychohygienické podmínky kladně ovlivňuje celkové prostředí školy, které je podnětné a estetické. Negativně je naopak ovlivnila malá četnost relaxačních a tělovýchovných chviliek a také skutečnost, že některé vyučující využily jen výjimečně možnost zařazení hravých a kooperativních forem výuky.

Materiální podpora výuky se lišila. Některé vyučující se omezily na práci se standardní materiální podporou výuky (tabule, sešity, písmenka) bez ohledu na vyučovaný předmět, jiné v maximální míře využily veškerou dostupnou materiální podporu (doplňkové tabule, vlastní pomůcky, nakopírované materiály, reprodukováná hudba, přímý přednes skladby na vlastní nástroje). Didaktická technika nebyla ve sledovaných hodinách využita.

Výrazným kladem téměř ve všech hodinách bylo respektování individuálního pracovního tempa a komunikačních potřeb žáků, připomínání dohodnutých pravidel chování a jednání. Ne všem vyučujícím se ale podařilo tyto cíle vždy naplňovat a vhodným způsobem reagovat. Výrazně malý prostor byl věnován sebehodnocení a vzájemnému hodnocení žáků mezi sebou a prezentaci práce žáků.

Při rozvoji klíčových kompetencí žáků byl věnován maximální prostor kognitivním cílům, zapomínalo se na psychohygienu, menší časový prostor byl věnován osobnostnímu a sociálnímu rozvoji a upevňování sebedůvěry a sebeúcty a vzájemného respektování. Mezipředmětové vztahy, praxe a zkušenost žáků byly maximálně využity při přírodovědné exkurzi do zahradnictví.

Průběh a výsledky vzdělávání v 1. – 3. ročníku jsou průměrné.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice (4. – 9. ročník), fyzice a praktických činnostech – práce s počítačem

Výuku předmětů zabezpečuje deset vyučujících. Absence odborné a pedagogické způsobilosti negativně ovlivňuje kvalitu vyučování v předmětu praktické činnosti – práce s počítačem. To se projevilo v chybném plánování učiva, v neúčelném řízení výuky i v malém využívání individuálních schopností žáků.

Při ročním plánování učiva pedagogové vycházejí z obsahu učebnic, který jen někteří porovnávají s osnovami. Rámcové tematické plány jsou pouze stručným časovým výčtem

jednotlivých témat. Bezprostřední přípravu na vyučování pojímali učitelé s různou mírou zodpovědnosti, některé hodiny byly nepřipravené, vyučující matematiky vyšších ročníků neměli příklady propočítané dopředu a dopouštěli se chyb. Naopak výuka matematiky ve 4. , 5. a 6. ročníku byla zodpovědně připravená s vhodnou volbou pomůcek i rozmanitých vyučovacích metod. V 8. a 9. ročníku je matematika rozšířena o nabídku volitelného předmětu matematický seminář, kde si žáci upevňují a prohlubují své znalosti.

Úvodní motivace se obvykle redukovala na pouhé seznámení s průběhem hodiny. Průběžná pozitivní motivace byla často uplatněna v matematice, žáci byli adresně hodnoceni, což podporovalo jejich aktivitu i pocit úspěšnosti. V nižších ročnících byli žáci vedeni ke vzájemné kontrole i sebekontrole. V ostatních předmětech není motivaci i hodnocení věnována dostatečná pozornost. Závěrečné shrnutí a zhodnocení činnosti byly spíše výjimkou. Klasifikace písemných prací odpovídala kritériím stanoveným učiteli, chyby byly zřetelně opraveny. Dosažené výsledky pedagogové analyzují a porovnávají v rámci předmětové komise, vycházejí z nich při dalším opakování učiva. Žáci jsou převážně klasifikováni z písemného projevu, přestože zvolený vzdělávací program počítá s využitím různých forem hodnocení.

Hodiny sledovaly jasný cíl, navazovaly na předchozí učivo. Výuka matematiky v nižších ročnících vycházela z aktivní spolupráce žáků s učiteli, střídaly se zde frontální a skupinové formy, které byly doplňované matematickými hrami. Z reakcí dětí bylo patrné, že žáci jsou zvyklí na skupinovou formu práce. Vhodně byly zařazovány relaxační chvílky (např. cvičení či píseň). Ve vyšších ročnících učitelé zvolili pouze frontální vyučování často s převahou své vlastní činnosti. Obvykle se střídaly metody slovní (řízený rozhovor, výklad, práce s učebnicí) s písemnými (společné či samostatné procvičení). Pouze výjimečně byli žáci vedeni k zamýšlení se nad alternativními způsoby řešení. Ve fyzice byla zařazena pouze frontální forma vyučování s výraznou převahou činnosti vyučujících. Pozitivem byla odborná správnost výuky, problémem zůstával nadměrný verbalismus pedagogů. K opakování byla zvolena písemná či názorně-demonstrační metoda, při ní si žáci prohlubovali vědomosti sledováním videoukázky. Výklad nového učiva byl někdy vhodně doplněn demonstračními pokusy. Znalosti získané mimo školu děti příliš neprojeví, zůstaly spíše pasivními příjemci informací. Negativem byla nedostatečná reakce učitelů na počínající únavu a pokles zájmu žáků. Při výuce praktických činností – práce s počítačem byli žáci rozděleni do skupin tak, aby každý mohl samostatně pracovat. Výuka byla založená na samostatné práci žáků, kteří většinou pracovali se zájmem pod přímým vedením učitele. Pedagog důsledně prováděl individuální kontrolu vypracování dílčích úkolů. Vstřícně reagoval na situace, kdy žáci nestačili zvládat jejich plnění, avšak momentální soustředění pozornosti učitele pouze na jednotlivce nebo na malou skupinu, měly za následek pokles aktivity i zájmu ostatních. Negativem jedné hodiny byla převaha jeho činnosti, výklad nového učiva nenavazoval na předchozí znalosti žáků, požadavky byly nad rámec osnov. V hodnocené skupině předmětů nebyly nároky i pracovní tempo žáků diferencovány a nevycházely z individuálních potřeb žáků. To se negativně projevilo v chování některých z nich.

Kvalita komunikace a interakce mezi vyučujícími a žáky se výrazně lišila. V matematice ve 4. až 6. ročníku se učitelkám dařilo vytvářet příznivou atmosféru. Žáci byli vedeni k obhajobě svých názorů. Ve vyšších třídách převládal lhostejný nezájem nad ovzduším důvěry a spolupráce, někteří žáci ignorovali stanovená pravidla chování a měli tendenci provokovat.

V matematice a fyzice žáci pracovali s učebnicemi, pracovními sešity, připravenými pracovními listy, rýsovacími potřebami a kapesními kalkulátory. Při fyzice pedagogové využívali video a demonstrační soupravy pro optiku. V pracovních činnostech žáci nemají učebnice, učitel pro ně připravuje náhradní texty.

Při hospitacích nebyl patrný rozdíl ve způsobu práce učitele v matematických a nematematických třídách. Organizace výuky, zvolené metody práce, přístup žáků a jejich ochota zapojit se do vzdělávání i jejich reakce a odpovědi neukázaly na výrazné rozdíly mezi jednotlivými třídami. Ze žakovských reakcí a jejich odpovědí lze soudit na průměrnou úroveň znalostí žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání v matematice, fyzice a praktických činnostech – práce s počítačem jsou i přes některé výrazně pozitivní tendence v matematice v nižších ročnících celkově průměrné.

Průběh a výsledky vzdělávání v přírodovědě, vlastivědě, přírodopisu a zeměpisu

Hospitace proběhly u šesti vyučujících v celkovém počtu osmi hodin. Velmi dobré i převažující průměrné hodiny realizovaly učitelky s příslušnou kvalifikací i bez ní. Kvalita výuky nebyla závislá na dosažených způsobilostech, spíše byla ovlivněna mírou zaujetí předmětem a empatií vůči žákům.

Žáci byli zpravidla na začátku hodin informováni o cíli, případně plánu hodiny. Zde vhodně působily i připravené zápisy a poznámky na tabulích. V průběhu výuky motivovala jak činnost sama, tak občasná výzvy a hodnocení vyučujících. Nejeftektivnější bylo zapojování vlastních a žakovských zkušeností a poznatků. Při této činnosti byla míra akceptace větší u mladších žáků, kde učitelky dokázaly vystihnout, co žáci považovali za zajímavé, případně co sami rádi sdělili ostatním. V části výuky druhého stupně projevovali žáci nezájem, zvláště při časově příliš dlouhém soustředění učitelky na práci s jedním žákem nebo určitou skupinou. Motivační význam hodnocení a klasifikace nebyl ve výuce významný, vzájemné hodnocení žáků nebo sebehodnocení nebylo její součástí.

Význačným pozitivem plánování a přípravy hodin bylo zaměření na cílené využití vycházek, laboratorních prací, didaktické techniky, počítačových programů a pomůcek z kabinetů, doplňovaných přírodninami a vlastními materiály. U části žáků však rutinní manipulace s technickými prostředky a pomůckami vedla k uspokojení z činnosti bez pochopení, proč tuto činnost dělají. Věcný obsah učiva se tak stával druhořadý. Vhodně vřazené pozorování, porovnávání a experimentování s navazující diskusí bylo výjimečně použito ve výuce přírodovědy. Na druhém stupni výuka v diskusi nevyústila. Žáci byli spíše vedeni k akceptaci a reprodukci sdělených poznatků. Toto schéma bylo zachováno i při použití skupinového vyučování, kdy žáci spoléhali na znalosti mluvčího. Žakovské sešity byly vedeny účelně, přehledně a učitelky většinou zápisy kontrolovaly. Praktické dovednosti získávali žáci např. na velmi dobře připravené zeměpisné vycházce nebo (dle kontrolovaných protokolů) při laboratorních pracích z přírodopisu. Zde chyběla tvorba přiměřených nákresů.

Dodržování psychohygienických zásad při hodinách odpovídalo míře pedagogických zkušeností vyučujících a jejich vcítění do klimatu třídy. Výrazné zařazování relaxačních momentů, respektování pitného režimu a cílené členění činností v hodinách přispívající k vytváření vhodných psychohygienických podmínek při výuce bylo spíše součástí výuky na prvním stupni. Všechny vyučující přiměřeně tolerovaly dysfunkční projevy při zápisech do školních sešitů. Přístup spolužáků, vyučujících a osobních asistentů k žákům s tělesným postižením svědčil o velmi dobré a bezproblémové sociální adaptaci, pro hodnocení výsledků jejich výuky mají učitelky kritéria odlišná od nároků na zbytek třídy.

V materiální podpoře výuky byly využity školní pomůcky a kabinetní sbírky, někdy didaktická technika a další přístroje včetně počítačů podle naplánování. V přístupu a vědomostech žáků, ani v práci pedagogů, nebyl patrný rozdíl mezi třídami s rozšířeným vyučováním

přirodovědných předmětů a třídami, kde se vyučuje podle nemodifikovaného učebního plánu Základní školy.

Výuka ve skupině sledovaných předmětů má v souhrnu průměrnou úroveň.

Výsledky vzdělávání a výchovy

Výsledky vzdělávání zjišťuje škola pravidelnou kontrolou klasifikace na pedagogických radách, zadáváním písemných ověřovacích prověrek ve 4. a 5. ročníku, sledováním účasti a výsledků olympiád v matematice, vědomostních a dalších soutěžích. V 9. ročníku použila škola hodnocení systému SCIO, v 5. a 7. ročníku KALIBRO. Analýza a závěry stanovené vedením školy jsou prezentovány na pedagogických radách a v týdenních plánech ve sborovně školy. Podkladem je rovněž hospitační činnost. K vnitřní evaluaci slouží porovnávání klasifikace v pololetí a na závěr školního roku.

Celkové hodnocení průběhu vzdělávání a výchovy je průměrné.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Tematické inspekce Vzdělávání individuálně integrovaných žáků s mentálním postižením v základních školách, Hodnocení realizace projektu PI – Informační gramotnost v rámci státní informační politiky ve vzdělávání, Sledování a hodnocení průběhu vzdělávání cizinců na území ČR a dotazníkové šetření Stav výuky fyziky v základních školách a ve středních školách

Souběžně s orientační inspekcí byla realizována tematická inspekce *Vzdělávání individuálně integrovaných žáků s mentálním postižením v základních školách*. Zjištění z této tematické inspekce, která probíhá i v jiných školách, budou zveřejněna ve *Zprávě ČŠI o školním roce 2002/2003*.

Ve školním roce 2002/2003 je v 7. ročníku ZŠ dle individuálně vzdělávacího programu (dále IVP) vzděláván 1 žák s kombinovaným mentálním, tělesným a řečovým postižením. IVP vychází ze vzdělávacího programu Základní škola, formálně je vypracováván na jednotlivé předměty ve spolupráci se speciálně pedagogickým centrem pro mentálně postižené. Bariérová budova neumožňuje žákovi na vozíku nezávislý samostatný pohyb po budově a komunikační bariéra mu brání v navázání plnohodnotné komunikace se spolužáky (využívá alternativní způsob komunikace, tj. komunikační tabulky). Po celou dobu pobytu žáka ve škole i v odpoledních hodinách je vyčleněn jeden pracovník náhradní vojenské služby jako jeho osobní asistent umožňující pohyb po budově i mimo ni (např. na obědy do školní jídelny v sousední ZŠ) a také zprostředkovávající mu veškeré poznatky a úkoly dle instrukcí vyučujících. Těžiště práce spočívá v práci na počítači s vhodným softwarem. Přímé zapojení do vyučování bez asistenta není realizovatelné.

Dále proběhla souběžně s orientační inspekcí tematická inspekce *Hodnocení realizace projektu PI – Informační gramotnost v rámci státní informační politiky ve vzdělávání*. Zjištění z této tematické inspekce, která probíhá i v jiných školách, budou souhrnně zveřejněna ve *Zprávě ČŠI o školním roce 2002/2003* a na webových stránkách ČŠI.

Souběžně s orientační inspekcí byla realizována ještě tematická inspekce *Sledování a hodnocení průběhu vzdělávání cizinců na území ČR*. Zjištění z této tematické inspekce, která probíhá i v jiných školách, budou zveřejněna ve *Zprávě ČŠI o školním roce 2002/2003*.

V průběhu inspekce bylo ve škole provedeno dotazníkové šetření ve prospěch výzkumného úkolu *Stav výuky fyziky v základních školách a ve středních školách*, jehož řešiteli jsou Západočeská univerzita v Plzni, fyzikálně pedagogická sekce Jednoty českých matematiků a fyziků a Česká školní inspekce. Akce proběhla v souladu s projektem výzkumu. Zúčastnili se jí žáci jedné vybrané deváté třídy a učitelka fyziky. Veškerá dokumentace použitá při šetření žáků byla předána ústředí ČŠI k souhrnnému zpracování pro globální hodnocení podmínek a průběhu vzdělávání. Učitelka, která se dobrovolně zapojila do výzkumu, mohla odeslat záznamový list přímo zástupci fyzikálně pedagogické sekce JČMF. Údaje, související s výzkumným šetřením, nebyly a nebudou použity k hodnocení školy, které se provádí v rámci inspekční činnosti.

Hodnocení účinnosti prevence sociálně patologických jevů

Vedení školy se zabývá problematikou sociálně patologických jevů, vedle výchovné poradkyně byla ustanovena metodičkou prevence těchto jevů vychovatelka, jejíž převažující pracovní náplní je zájmová činnost. Ze zjištění pomocí dotazníku zadaného v 8. ročníku vyplývá, že se žáci cítí se v prostředí spolužáků dobře a vztahy mezi nimi jsou harmonické. Oblíbenost školy a jí pořádaných zájmových aktivit je poměrně malá, i když mají důvěru k některým vyučujícím a jsou většinou orientovaní v otázkách sledované problematiky.

Práce v oblasti prevence byla přehodnocena v listopadu tohoto školního roku a nově jmenovaná preventistka vytvořila jiný systém aktivit. Jeho dopad je otázkou dlouhodobější perspektivy. Loňské absence žáků byly vedené s nepřesnostmi, kterých je třeba se vyvarovat. Události, zaznamenané v knize úrazů, se nevztahují ke sledovaným jevům.

Škola se problematikou zabývá, v efektivitě systému jsou ještě rezervy.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina v úplném znění s účinností od 1. ledna 1994, dodatek č. 1 z 6. 6. 1995, č. 2 z 21. 3. 1996, č. 3 z 1. 9. 1999, č. 4 z 12. 12. 2001 a 1. 7. 2002
2. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení č.j.: 25 049/2002-21
3. Zahajovací výkaz Škol (MŠMT) o základní škole V3-01 podle stavu ke dni 30. září 2002
4. Výroční zpráva školy a výroční zpráva o hospodaření za sledované období za školní rok 2001/2002
5. Organizační řád školy z 2. 9. 2002
6. Organizační pokyny pro školní rok 2002/2003
7. Plán práce školy na školní rok 2002/03
8. Řád školy pro žáky z 1. 9. 1999
9. Pracovní řád pro pedagogické a ostatní pracovníky ZŠ K Dolům
10. Klíčové oblasti zlepšení úrovně výchovně vzdělávací práce
11. Pracovní náplně a vnitřní směrnice
12. Rozvrhy hodin
13. Třídní knihy (aktuální a loňské)

14. Třídní výkazy a katalogové listy (aktuální)
15. Zápisy z jednání pedagogických rad
16. Zápisy z jednání předmětových komisí a metodických sdružení
17. Podkladová inspekční dokumentace
18. Vybrané žákovské knížky a sešity
19. Dokumentace komisionálních zkoušek ve školním roce 2001/02
20. Kniha úrazů
21. Inspekční zprávy z r. 1998 a 1999, signatura ba3cr103 a na3cs101
22. Zápis o zjištěných skutečnostech ze dne 15. 4. 2003
23. Osobní dokumentace žáků s postižením

ZÁVĚR

Personální skladba zaměstnanců školy se postupně mění v závislosti na nabídce, poskytované trhem práce. Dlouhodobé zástupy řeší vedení školy využitím nekvalifikovaných pracovníků. Ve sboru jsou zastoupeni vyučující všech věkových kategorií. Dílčí neúplná kvalifikovanost se na celkové kvalitě výuky výrazně neprojevuje. Více určující je různá míra zaujetí, se kterou jednotliví pedagogové přistupují ke své práci. Vedení zná klady i rezervy sboru a při sestavování úvazků a stanovování povinností vychází z této reality a z přání vyučujících s vědomím, že některá řešení jsou provizorní. Metodické orgány školy plní v souhrnu svou funkci pouze částečně.

Soustředěním na vybudování materiálně-technického zázemí se podařilo vedení školy vytvořit estetické a funkční pracovní prostředí jak žákům, tak personálu. Vyučující využívají velmi dobré materiálně-technické podmínky s různou mírou efektivity dané jejich vlastní invencí. Dlouhodobým problémem zůstává to, že škola nemá tělocvičnu.

Ve vlastní výuce se snaha, uplatňovaná při realizaci různých modelů učebních plánů, neseťká s úspěchem tam, kde určitá rozšířená výuka je jen diferenciací žáků na nadanější a ostatní. V motivaci tříd se zaměřením na přírodovědné předměty a matematiku na druhém stupni chybí výraznější zaujetí pro odbornou problematiku, i když v základech přírodních věd na prvním stupni učitelka vytváří vhodné poznávací předpoklady na přiměřené věkové úrovni. Kladem výchovně-vzdělávacího působení je vzájemně sociálně obohacující integrace handicapovaných jedinců do běžných tříd. V kognitivní složce jejich výuky jsou ještě rezervy.

Od předcházejících inspekci došlo v provozu školy k drobným organizačním zlepšením, některé konstatované nedostatky (nedodržování osnov, nevyužití možností daných učebním plánem rozšířené výuky) přetrvaly.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Josef Černý	Josef Černý v. r.
Členové týmu	PaedDr. Jana Křesťanová	Jana Křesťanová v. r.
	Mgr. Marie Šrámková	Marie Šrámková v. r.

V Praze dne 6. května 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 7. května 2003

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu	Podpis
Mgr. Alena Lindauerová	Alena Lindauerová v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy MHMP - odbor školství, Novodvorská 1010, Praha 4	23.5.03	1411/03-5106
MČ Praha 12 – Modřany, Písková 26, 143 Praha 4	23.5.03	1412/03-5106

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány